

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
Кафедра психології діяльності в особливих умовах

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи з дисципліни
«Психодіагностика»

за освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія»
циклу професійної обов'язкової підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»
для здобувачів заочної форми навчання

Рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах на 2023-
2024 навчальний рік. Протокол від 30.08.2023 №2

Черкаси 2023

ЗМІСТ

1 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	3
2 ЗАРАХУВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	3
3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	4
4. ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ	6
5. ЛІТЕРАТУРА	11

Контрольну роботу з навчальної дисципліни «Психодіагностика» виконують здобувачі вищої освіти, які навчаються на заочній формі навчання за першим бакалаврським рівнем вищої освіти, спеціальністю 0.53 «Психологія», за освітньо-професійною програмою «Психологія».

Метою контрольної роботи є закріплення і поглиблення знань, отриманих здобувачами в курсі «Психодіагностика», розвиток навичок підготовки та оформлення контрольних робіт, вдосконалення власних поняттєвих засобів і техніки їх використання.

1 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з дисципліни «Психодіагностика» виконується індивідуально кожним студентом згідно з графіком екзаменаційних сесій.

Варіанти виконання контрольної роботи обираються за останньою цифрою шифру (крім титульного листа, він для всіх однаковий). Здобувачі, шифр яких закінчується на 0, виконують завдання № 10.

В процесі роботи здобувач повинен:

- провести пошук необхідної інформації та вибрати зміст матеріалу необхідний для представлення в якості відповідей на п'ять поставлених завдань;
- розробити та обґрунтувати можливі власні позиції у вирішенні завдань;
- розробити структури відповіді;
- розробити форму подання призначеної для відповіді інформації для її оформлення;
- провести перевірку відповідності посилань, власних думок і переліку використаної літератури;
- оформити матеріал.

2 ЗАРАХУВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Закінчена та оформлена контрольна робота здається здобувачем у відділення заочного навчання на перевірку викладачем.

У випадку відсутності зауважень викладач підписує роботу та засвідчує допуск до наступної форми підсумкового контролю.

Якщо викладач має зауваження до змісту контрольної роботи або її оформлення, він складає перелік зауважень та повертає роботу здобувачу на доробку. Після усунення зауважень робота повинна бути повторно подана на перевірку з обов'язковим додатком переліку попередніх зауважень.

Для зарахування контрольної роботи подаються повні розкриті відповіді на поставлені питання. Контрольна робота оцінюється: *"зарахована"*, *"не зарахована"*. Контрольна робота може бути не зарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань;

При оцінці враховується:

- обґрунтованість вибору матеріалу, повнота його розкриття;
- зміст і форма відповідей на запитання;

- уміння демонструвати у роботі власну дослідницьку позицію ;
- ступінь самостійності, оригінальність роботи;
- якість виконання і оформлення роботи.

3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Правильне оформлення роботи не є тільки формальним питанням. Мова йде не лише про красоту оформлення, але й про технічний рівень, пізнавальний зміст та технічну культуру її виконання відповідно до правил написання текстових документів у відповідності з вимогами державних стандартів.

Контрольна робота виконується на аркушах формату А4 (210×297 мм) та має бути оформлена відповідно до вимог ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення». Заповнення аркушів ПЗ виконується чорним кольором машинним (за допомогою комп'ютерної техніки) способом з одного боку білого паперу, 14 шрифтом, через 1,5 інтервалу.

При машинописному виконанні контрольну роботу друкують через один інтервал, за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8мм. (кегель 14).

Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – не менш 20мм, лівий – 30, правий – 15мм. Під час виконання роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту.

На титульному листі необхідно вказати назву навчального закладу, предмету, що вивчається, кафедри, номер залікової книжки, прізвище, ім'я та по батькові, адресу (Додаток 1).

Під час виконання роботи потрібно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані державною мовою, акуратно оформлені. У тексті роботи повинні бути чіткі лінії, букви, цифри та інші знаки. Написання тексту повинно бути однаково чорним. Помилки, описки і графічні неточності виправляються зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на те саме місце (або між рядками) виправленого тексту чорного кольору машинним способом чи від руки.

Абзацний відступ повинен бути однаковим для всього тексту і дорівнювати п'ятьом знакам.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки.

Заголовки розділів слід розташовувати в середині рядку з нової сторінки, друкувати великими буквами без крапки наприкінці. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів роботи слід починати з абзацного відступу і друкувати без крапки наприкінці малими буквами, крім першої великої.

Якщо заголовок складається з двох чи більше речень, їх розділяють крапкою. Переноси слів у заголовках не допускаються.

Відстань між заголовком і наступним чи попереднім текстом дорівнює одному рядку.

Не допускається розміщати заголовки підрозділу, пункту і підпункту в нижній частині сторінки, якщо після нього розташований тільки один рядок тексту.

В тексті контрольної роботи обов'язковим є посилання на використані джерела, перелік яких наводиться у списку літератури. У список використаної літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані,

на які робиться посилання.

На останньому листі роботи необхідно вказати перелік використаної літератури. Номери посилань у тексті збігаються із номерами у списку літератури.

Список літератури оформлюється відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 або <http://vak.in.ua/>.

4. ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ

№ 1

1. Розкрийте ознаки змісту та обсягу поняття «психодіагностика».
2. Розкрийте, які показники має явище психіки у будь-якому тесті. Які показники унаслідок тесту?
3. Розкрийте, якими можуть бути особистісні опитувальники. На які теоретичні концепції особистості вони спираються?
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Що може вимірювати тестова ситуація та її завдання?
а) особистісні особливості, наприклад професійно важливі якості;
б) розумові дії за різних умов;
в) здатність до гнучкості мислення в умовах навантажень: емоційних, вольових, інтелектуальних;
г) спроможність проводити логічні операції, наприклад, класифікацію понять, знання матеріалу на якому побудована діагностична методика, здатність діяти у певному темпі.
5. Розкрийте питання теоретичної побудови поняттєвих засобів для проведення діагностики особистості.

№ 2

1. Розкрийте, що таке психологічний діагноз, його рівні
2. Переваги та недоліки тестування. Види тестових завдань.
3. Сутність проєкції в психодіагностиці. Проєктивні методи дослідження особистості.
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Психологічний висновок – це:
а) констатація повної психологічної картини особистості, виділення елементів її тимчасової чи стійкої дисфункції;
б) вивчення поведінки працівника та виявлення переліку порушень щодо того чи іншого фрагменту психічної дійсності, який з тієї чи іншої причини виявився порушеним;
в) обстеження особистості в цілому, за результатами якого передбачають взаємозв'язок окремих психічних функцій та властивостей;
г) інформація про сутність індивідуально-психологічних особливостей особистості з метою оцінки актуального стану, прогнозу подальшого розвитку й розробки рекомендацій.
5. Проведіть аналіз змісту та обсягу понять: «психодіагностичні методика», «психодіагностична технологія». Порівняйте їх обсяг та зміст. В чому відмінності?

№ 3

1. Дайте характеристику класифікації психодіагностичних ситуацій
2. Методичне забезпечення тестування. Підходи до класифікація психодіагностичних методів
3. Психодіагностика міжособистісних взаємин.
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Які рівні психологічного діагнозу вирізняє практика психодіагностичних обстежень і досліджень?:
  - а) симптоматичний, фізіологічний, діагностико-психологічний, психотерапевтичний;
  - б) симптоматичний, технологічний, етіологічний, умовний;
  - в) особливості, причини виникнення явища, колективно-групові чинники, **фактори** культури та влади;
  - г) методологічний, психофізіологічний, типологічний, соціально-культурно-психологічний.
5. Проведіть аналіз змісту та обсягу понять: «формалізовані методики», «малоформалізовані методики», «Порівняйте їх обсяг та зміст. В чому відмінності?

№ 4

1. Дайте характеристику сфер соціальної практики, що вимагають використання психодіагностики
2. Методи дослідження особистості. Опитувальники. Проективні методи, психофізіологічні методи.
3. Спостереження, експертне оцінювання та контент-аналіз у психодіагностиці.
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Показники надійності психодіагностичної методики, на відміну від стабільності діагностованих ознак, – передбачають:
  - а) визначення коефіцієнта кореляції кожного завдання із загальним балом всього тесту;
  - б) повторне використання того самого тесту, тим самим досліджуваним та встановлення кореляції між двома рядами отриманих даних;
  - в) розподіл опитувальника на дві частини, на парні та непарні завдання, після чого розраховується кореляція між цими частинами;
  - г) визначення кореляції даних двох досліджень, проведених у відносно однакових умовах на одній вибірці досліджуваних різними експериментаторами.
5. Порівняйте надійність ретестову, надійність паралельних форм, надійність частин тесту. Зробіть висновки щодо їх пояснювального потенціалу. Які з цих знань зведено у концепти, корисні сучасному досліднику

№ 5

1. Розкрийте зміст та обсяг поняття «психодіагностика»
2. Надійність та валідність тестів. Стандартизація і норми тестових показників.
3. Методика САН.
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:

Для перевірки стабільності діагностованих ознак і властивостей використовується:

- а) визначення коефіцієнта кореляції кожного завдання із загальним балом всього тесту;
  - б) передбачає повторне використання того ж самого тесту тим самим досліджуваним і встановлення кореляції між двома рядами отриманих даних;
  - в) розподіл опитувальника на дві частини, на парні та непарні завдання, після чого розраховується кореляція між цими частинами;
  - г) визначення кореляції даних двох досліджень, проведених у відносно однакових умовах на одній вибірці досліджуваних різними експериментаторами.
5. Розкрийте поняття «валідності», її класифікації. Порівняйте обсяг та зміст понять у класифікації. В чому відмінності?

№ 6

1. Кваліфікаційні та компетентнісні вимоги до психодіагноста: стандарт вищої освіти, освітньо-професійна програма
2. Рекомендації до складання комплекту методик. Основні типи установок на відповіді.
3. Розкрийте, які параметри явища психіки виділені у тесті Д.Векслера
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Для з'ясування константності чи відносної незалежності результатів від особистості експериментатора проводиться:
  - а) визначення коефіцієнта кореляції кожного завдання із загальним балом всього тесту;
  - б) повторне використання того ж самого тесту тим самим досліджуваним та встановлення кореляції між двома рядами отриманих даних;
  - в) розподіл опитувальника на дві частини, на парні та непарні завдання, після чого розраховується кореляція між цими частинами;
  - г) визначення кореляції даних двох досліджень, проведених у відносно однакових умовах на одній вибірці досліджуваних різними експериментаторами.
5. Дайте характеристику проблемі взаємозв'язку надійності та валідності психодіагностичної методики. Які з цих знань зведено у концепти, корисні сучасному досліднику?

№ 7

1. Розкрийте зміст та обсяг поняття «предмет психодіагностики»
2. Поняття про здібності. Тести здібностей.
3. Розкрийте, які параметри явища психіки виділені у тесті Тест Амтхауера
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:

До групи об'єктивних тестів відносять:

- а) катартичні і експресивні тести;
  - б) тести здібностей і досягнень;
  - в) типологічні опитувальники;
  - г) особистісні опитувальники.
5. Порівняйте обсяг і зміст понять, які характеризують точність, однозначність, репрезентативність тестових норм. Розкрийте в чому відмінності?

№ 8

1. Розкрийте структуру, особливості психодіагностики як теоретичної (наукової) дисципліни та практики
2. Психодіагностика інтелекту. Сутність інтелекту, підходи до його вивчення та моделі структури. Основні тести діагностування інтелекту
3. Соціометрія Дж.Морено
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Такі методики як «Дім, дерево, будинок», «Неіснуюча тварина» та інші можна віднести до:
  - а) рефрактивних;
  - б) експресивних;
  - в) конструктивних;
  - г) імпресивних.
5. Порівняйте обсяг та зміст понять у класифікації, яку використовують, щоб характеризувати процес стандартизації. Назвіть її основні форми. Розкрийте в чому відмінності. Що мають на увазі під вибіркою стандартизації?

№ 9

1. Дайте характеристику психологічного діагнозу, етапів його встановлення
2. 8 колірний (скорочений) варіант тесту Люшера. Багатоколірний тест Люшера.
3. Діагностика пізнавальних здібностей як складових інтелекту: психодіагностика різних видів пам'яті («Піктограми», «Запам'ятовування безглуздих складів», «Запам'ятовування непов'язаних між собою слів»).
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Показники яких тестів мінімально залежать від уяви досліджуваного про себе?
  - а) об'єктивні;
  - б) суб'єктивні;
  - в) проєктивні;
  - г) комп'ютерні.
5. Дайте характеристику діагностики особливостей психічних процесів, інтелекту, розумового розвитку. Які з цих знань зведено у концепти, корисні сучасному досліднику?

№ 10

1. Етапи психодіагностичного процесу
2. Опитувальник міні-мульти
3. Дослідження різних видів уваги (різні види коректурної проби, таблиці Шульте, «Переплутані лінії»).
4. Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Підкресліть відповідь, яка є правильною:
Тест - це:
  - а) спеціально розроблені завдання і проблемні ситуації, використання яких в результаті кількісної та якісної оцінки може стати показником розвитку певних психічних якостей, властивостей особистості;
  - б) підхід за допомогою якого розглядається суб'єкт;
  - в) сукупність методів які застосовуються в певній галузі;
  - г) спеціально розроблені проблемні ситуації, використання яких в результаті якісної оцінки може стати показником розвитку певних психічних якостей, властивостей особистості.
5. Дайте поради щодо використання Методики малюнкової фрустрації С. Розенцвейга.. Доведіть їх обґрунтованість.

5. Література

Базова:

1. Балашова С.П., Васильєв С.П., Дубровинський Г.Р. Практикум із військової психології: Навчальний посібник. – К.: Вид-во «Київський університет», 2015. – 2712 с.
2. Балашова С.П., Васильєв С.П., Дубровинський Г.Р. Практичний курс військової психології: Навчальний посібник. Частина 2. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2013. – 172 с.
3. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. — Харків: НТУ «ХП», 2018. — 246 с
4. Неурова А. Б. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей особистості / А. Б. Неурова Львів: НАСВ, 2016. – 181 с.
5. Кокун О.М. Збірник методик для діагностики психологічної готовності військовослужбовців військової служби за контрактом до діяльності у складі миротворчих підрозділів: Методичний посібник / О. М. Кокун. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2011. – 281 с.
6. Галян Психодіагностика – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/521-psihodagnostika-galyan-m.html>
7. Грибенюк Г. С. Особистість курсанта: методики визначення мотиваційної готовності навчально-методичний. посібник / Г. С. Грибенюк. – Черкаси: ЧПБ НУЦЗ України 2015. – 102 с.
8. Грибенюк Г. С. Психолого-педагогічне забезпечення дисципліни (практикум) навчально-методичний посібник/ Г. С. Грибенюк. – ЧПБ НУЦЗ України, 2017. – 58 с.
9. Грибенюк Г. С. Психодіагностика в особливих умовах / курс лекцій. – Черкаси, 2017. – 280 с.
10. Лемак М. В. Психологу для роботи. Діагностичні методики збірник / М. В. Лемак. – Ужгород: Вид-во О.Гаркушієж 2012. – 616 с.
11. Кокун О. М., Агаєв Н. А., Пішко І. О., Лозінська Н. С., Корня Л. В. Психологічне вивчення особового складу Збройних Сил України. / О. М. Кокун, Н. А. Агаєв, І. О. Пішк, Н. С. Лозінська, Л. В. Корня.. — К.: ФОП Маслаков, 2019. — 288 с.
12. Корольчук М. С., Крайнюк В. М. Теорія і практика професійного психологічного відбору / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – Київ Ніка-Центр, 2006. – 536с.

Допоміжна:

1. Грибенюк Г. С. Психологічна підготовка: курс лекцій / Г. С. Грибенюк. – Черкаси: ЧПБ НУЦЗ України 2015. – 200 с.
2. Кушнір Ю.В. Психодіагностика. / Ю.В. Кушнір;– Донецьк: КиЦ, 2012. – 346 с.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

«Психодіагностика »

(назва дисципліни)

Студента 2-го курсу (т.н. 4 роки)
Групи 1 ОР «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
Борисенко В. М.
Шифр 319

м. Черкаси – 2023 рік

Упорядник: Грибенюк Г.С. - професор кафедри психології діяльності в особливих умовах доктор психологічних наук, професор.